

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра педагогіки, адміністрування і соціальної роботи**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою ННІМП ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»
«12» вересня 2019 року, протокол № 6

Договора Вченої ради ННІМП ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»

О. В. Алейнікова
О. В. Алейнікова

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

(назва навчальної дисципліни)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
за вільним вибором здобувача вищої освіти**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Київ

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» за вільним вибором здобувача вищої освіти складена відповідно до навчальних планів освітньо-професійних/освітньо-наукових програм Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

Автор-укладач робочої програми
Т. А. Махиня, канд. пед. наук, доцент,
професор кафедри педагогіки,
адміністрування і соціальної роботи

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
педагогіки, адміністрування і соціальної роботи
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 11 від 22 травня 2019 р.)

Затверджено Вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 5 від 13 червня 2019 р.,
протокол № 6 від 12 вересня 2019 р. , *зі змінами*)

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи науки та науково-педагогічної діяльності	7
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Технологія проведення наукових досліджень в управлінні	8
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
5. ТЕМИ ТА ПЛАНИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	11
6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	12
7. САМОСТІЙНА РОБОТА	12
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	13
9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ	13
10. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ	13
11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ	14
Шкала оцінювання: національна та ECTS	15
12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	15
13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	15
Основна література	15
Ресурси мережі Інтернет	17

ВСТУП

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень, спеціальність, спеціалізація	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування (шифр і назва)	За вибором	
	Спеціальність: 073 Менеджмент (шифр і назва)		
Змістовних модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Управління навчальним закладом»	Рік підготовки	
			2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90			4-5
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 12 самостійної роботи студента – 78	Рівень вищої освіти: <u>Другий (магістерський)</u>		6 год.
		Практичні, семінарські	
			6 год.
		Самостійна робота	
		год.	78 год.
		Вид контролю:	
		залік	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи для заочної форми навчання становить: 1:7

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти знань і вмінь, необхідних для вирішення завдань, пов'язаних з плануванням і проведенням наукових досліджень та втіленням їх результатів.

Основні завдання викладання навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» полягають в:

- отриманні знань в області методології наукового пізнання необхідних для написання наукової кваліфікаційної роботи (магістерської);
- отриманні знань про організацію наукового дослідження, написання та оформлення наукових статей, про порядок захисту магістерської роботи;
- отримання знань в області організації науково-дослідницької діяльності у ВНЗ;
- розвиток особистості майбутнього науковця, формування компетенцій, що сприяють самореалізації в науково-дослідній діяльності

Результатом вивчення дисципліни є набуття здобувачами освіти таких **компетентностей**:

- Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

- Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК11. Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати.

Програмні результати навчання:

Знання:

ЗН2. Критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на міжпредметних галузях:

- значення основних методологічних принципів процесу наукового пізнання;
 - значення педагогічних досліджень для ефективності соціально-педагогічної діяльності;
- методи математичної обробки результатів дослідження

Уміння:

УМ1. Розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

УМ2. Провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності

- використовувати дані досліджень у практичній діяльності;
- вибирати адекватні методи дослідження й застосовувати їх для вивчення педагогічних явищ;
- розробляти програму дослідження згідно з методологічними й методичними підходами;
- визначати гіпотезу, мету й завдання дослідження;
- здійснювати кількісну й якісну обробку результатів дослідження;
- аналізувати, систематизувати й узагальнювати результати вивчення педагогічних явищ.

Комунікація:

К1. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;

К2. Використання іноземних мов у професійній діяльності

Автономія і відповідальність:

АВ3. Здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи науки та науково-педагогічної діяльності

Тема 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі

Характеристика процесу наукового пізнання. Суб'єкти та об'єкти пізнання. Відмінності наукового та буденного пізнання. Рівні пізнання: почуттєвий і раціональний, емпіричний і теоретичний. Наука як суспільно значима сфера людської діяльності. Форми наукового знання. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки. Види наукових досліджень (фундаментальні та прикладні). Класифікація наукових досліджень та наук (природничі, гуманітарні, технічні, суспільні). Наукові школи. Наукові революції. Внесок українських вчених у науку. Наукові медалі і премії України і світу. Глобальні кризи й проблема важливості науково-технічного прогресу.

Тема 2. Сутність педагогічного дослідження

Особливості науково-педагогічного дослідження (неоднозначність перебігу явищ; неповторність педагогічних процесів; участь у педагогічних процесах людей; об'єкти у педагогічному дослідженні не бувають ідентичними). Головні критерії ефективності науково-педагогічного дослідження. Вимоги до здійснення науково-педагогічних досліджень. Види досліджень у педагогіці (якісні і кількісні, фундаментальні та прикладні, теоретичні та емпіричні). Етичні принципи здійснення науково-педагогічного дослідження. Академічна доброчесність

Тема 3. Методологія педагогічної науки

Поняття методології. Методологія як теорія та як сукупність методів дослідження. Поняття методу, техніки, методики, процедури дослідження. Принципи науково-педагогічного дослідження (єдності теорії і практики, історизму, об'єктивності висвітлення педагогічних процесів, всебічного вивчення педагогічних процесів, конкретності істини, суперечності, заперечення, розвитку, причинності, системності). Підходи у вивченні педагогічних явищ (аксіологічний, комплексний, структурний, функціональний, формалізований, цілісний, діяльнісний, культурологічний, суб'єктно-об'єктний, диференційований, індивідуальний, етнопедагогічний, моделювання, системний).

Поняття про метод наукового пізнання. Класифікація методів, що використовуються у педагогічних дослідженнях. Роль теоретичних методів дослідження у науковому дослідженні. Види теоретичних методів дослідження та їх характеристика.

Поняття про модель та моделювання. Призначення моделей у науковому дослідженні.

Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень, їх сутність та класифікація.

Тема 4. Педагогічний експеримент

Сутність педагогічного експерименту. Види педагогічного експерименту (констатувальний, формувальний, контролюючий, природний, лабораторний). Планування експерименту (постановка задач, вибір необхідного числа експериментальних факторів, вибірка, визначення тривалості, фіксування даних). Програма педагогічного експерименту.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Технологія проведення наукових досліджень в управлінні

Тема 5. Технологія дослідницької роботи

Основні етапи наукового дослідження і логіка їх пізнавального пошуку. Виявлення, формування і постановка наукової проблеми як однієї з форм наукового знання. Практичні та теоретичні причини, що зумовлюють постановку проблеми. Сутність, характер і шляхи вирішення наукової проблеми.

Виявлення і нагромадження фактів дійсності – важливий етап у науковому дослідженні. Поняття про факти дійсності, їх види та зміст. Відмінність між фактом-подією та науковим фактом. Логіка виявлення фактів дійсності, їх пояснення та узагальнення.

Формування та обґрунтування наукових гіпотез як процес поглиблення наукового дослідження. Види гіпотез та їх роль у дослідженні явищ і процесів реальної дійсності. Значення гіпотез у прогнозуванні розвитку матеріального та духовного світу.

Формування наукової теорії – основний етап у процесі наукового дослідження. Поняття наукової теорії, її сутності та структури. Ознаки і функції наукової теорії. Роль теорії у формуванні та розвитку знань, науки, наукової картини світу. Наука як особливий вид духовного виробництва, пізнавальної діяльності вчених.

Тема 6. Планування педагогічного дослідження

Вибір теми наукового дослідження, що може бути віднесена до певного наукового напрямку чи до наукової проблеми. Теми наукового дослідження: теоретичні, практичні і змішані. Роль наукового керівника при виборі теми наукового дослідження.

Етапи виконання науково-дослідної роботи. Поняття про планування наукового дослідження. Термінологічно-категоріальний апарат дослідження. Науковий апарат дослідження: 1) формулювання проблеми чи теми; 2) визначення об'єкта і предмета дослідження, їх взаємозв'язок; 3) визначення мети і постановку завдань дослідження; 4) інтерпретація основних понять; 5) формулювання робочих гіпотез.

Програма науково-педагогічного дослідження. Об'єм вибірки. Репрезентативність вибірки. Генеральна сукупність.

План магістерської випускової (дипломної) чи курсової роботи. Робочий

план (план-графік) виконання робіт.

Тема 7. Робота з науковою інформацією

Інформаційний підхід у методології пізнання. Наукова інформація та її джерела. Поняття наукової інформації. Види та вимоги до наукових видань: автореферат, дисертації, препринт, збірник наукових праць, матеріали наукової конференції, тези доповідей наукової конференції, науково-популярне видання.

Технологія роботи з науковою літературою. Особливості збирання, обробки та інтерпретації інформації. Збір, узагальнення і аналіз педагогічної практики.

Вимоги до оформлення бібліографічного опису літератури у списку використаних джерел.

Наукометричні бази даних, їх різновиди та особливості

Тема 8. Написання і оформлення наукових праць здобувачів вищої освіти

Систематизація результатів дослідження. Види систематизації результатів дослідження та їх зміст. Формулювання гіпотези, висновки та рекомендації, педагогічний експеримент, коригування попередніх пропозицій, огляд наукових джерел дослідження. Викладення висновків та рекомендацій у формі методичних рекомендацій, наукової статті, тез доповіді, звіту курсової, випускової магістерської роботи. Наукова стаття.

Упровадження результатів закінчених досліджень та розрахунок їх ефективності. Продукція наукових досліджень: теоретичні і науково-методологічні положення, методики, рекомендації.

Організаційне забезпечення наукових досліджень і наукова та організаційна градація науковців. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення наукової діяльності. Оцінка ефективності наукових досліджень.

Тема 9. Особливості підготовки, оформлення і захисту наукових робіт здобувачів вищої освіти

Реферат і доповідь як різновиди наукових робіт здобувачів вищої освіти. Особливості підготовки рефератів і доповідей.

Курсова робота як вид наукового дослідження здобувача вищої освіти. Етапи виконання курсової роботи: 1) вибір теми; 2) вивчення нормативних актів і спеціальної літератури; 3) складання плану курсової роботи; 4) консультація з науковим керівником; 5) вивчення практики; 6) написання першого (чорнового) варіанта роботи; 7) представлення роботи науковому керівнику і консультація з ним; 8) усунення недоліків, редагування і представлення на кафедру остаточного варіанта роботи; 9) підготовка доповіді і захист роботи.

Основні вимоги до написання та оформлення випускової роботи магістра. Порядок подання випускової роботи магістра на кафедру та її захисту.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	НАЗВА МОДУЛЯ / ТЕМИ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
		Л	ПР	СРС	Усього
1.	Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАУКИ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (3 кредити ECTS)	4	2	34	40
1.1.	Тема 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі	1		9	10
1.2.	Тема 2. Сутність педагогічного дослідження	1		9	10
1.3.	Тема 3. Методологія педагогічної науки	1	2	7	10
1.4.	Тема 4. Педагогічний експеримент	1		9	10
2.	Змістовий модуль 2. ТЕХНОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УПРАВЛІННЯ	2	4	44	50
2.1.	Тема 5. Технологія дослідницької роботи			10	10
2.2.	Тема 6. Планування педагогічного дослідження		2	8	10
2.3.	Тема 7. Робота з науковою інформацією		2	8	10
2.4.	Тема 8. Написання і оформлення наукових праць здобувачів вищої освіти			10	10
2.5.	Тема 9. Особливості підготовки, оформлення і захисту наукових робіт здобувачів вищої освіти	2		8	10
	Разом:	6	6	78	90

5. ТЕМИ ТА ПЛАНИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи науки та науково-педагогічної діяльності	2 год
2	Структура дослідження: обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання	2 год
3	Види наукових публікацій	2 год
	ВСЬОГО	6 год

Лекція № 1 на тему: «Теоретичні основи науки та науково-педагогічної діяльності»

Мета лекції: сформувати у здобувачів вищої освіти комплекс знань щодо теоретичних основ та методологічних засад наукових досліджень.

План лекції:

- 1.1. Виникнення та розвиток науки.
- 1.2. Теоретичні та методологічні принципи науки.
- 1.3. Види та ознаки наукового дослідження. Класифікація наук.
- 1.4. Методологія і методи наукових досліджень.

Опорні поняття: наука, теорія, функції наукової теорії, наукова діяльність, закони, принципи, категорії, методологія, наукові методи, методологія наукових досліджень, емпіричні методи, методи теоретичного пізнання, загальнологічні методи і прийоми дослідження, педагогічний експеримент, моделювання, наукові підходи.

Лекція № 2 на тему: «Структура дослідження: обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання»

Мета лекції: сформувати у студентів комплекс знань щодо основних понять дисципліни.

План лекції:

- 2.1. Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези.
- 2.2. Визначення мети, об'єкта, предмета дослідження.
- 2.3. Збирання і відбір інформації для проведення дослідження.

Опорні поняття: наукова проблема, науковий напрям, наукова проблема, актуальність дослідження, мета дослідження, об'єкт дослідження, предмет дослідження, науковий напрям, інформаційний пошук, імпакт-фактор.

Лекція 3

на тему: «Види наукових публікацій»

Мета лекції: сформувати у студентів комплекс знань щодо сутності та особливостей різних видів наукових публікацій; ознайомити з основними вимогами до оформлення щодо написання кваліфікаційної (магістерської) та курсової роботи.

План лекції:

3.1. Види наукових публікацій

3.2. Курсова робота як різновид наукової публікації та основні вимоги до її оформлення

3.3. Кваліфікаційна (магістерська) робота, основні вимоги до її оформлення та етапи підготовки

Опорні поняття: монографія, стаття, автореферат, препринт, тези доповідей, наукова доповідь, збірник наукових праць, курсова робота, магістерська робота.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Робота з науковою інформацією	2 год
2	Планування педагогічного дослідження	2 год
3	Основні методи наукових досліджень	2 год
	ВСЬОГО	6 год

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувачів освіти полягає у виконання індивідуального науково-дослідного завдання з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» сприяє поглибленому вивченню магістрантом теоретичного та практичного матеріалу, формуванню вмінь використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань.

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається із 3 частин, кожне із яких має свою вагу та оцінюється від 0 до 30 балів:

Перша частина (оцінюється у 15 балів) – проходження он-лайн курсу «Академічна доброчесність» на платформі відкритих безкоштовних курсів EdEra за посиланням <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:AmericanCouncils+AcIn101+AcIn2019/about>

Результатом виконаного завдання є сертифікат про проходження відповідного курсу.

Друга частина (оцінюється у 40 балів) – науково-дослідна. Результатом виконаного завдання є підготовлений:

- **Науковий вступ дослідження** за зразком, відповідно до методичних рекомендацій написання дипломних (магістерських) робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти освітньо-професійної програми «Управління навчальним закладом» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент», що містить такі

обов'язкові елементи, як *актуальність теми; ступінь розробки проблеми; мету, завдання, об'єкт, предмет та методи дослідження;*

- *орієнтовний зміст дослідження;*
- *список літератури* за темою дослідження, оформлений з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015, що набрали чинності з 01 липня 2016 р.

Третя частина (оцінюється у 15 балів) – теоретична, полягає у підготовці наукової доповіді, тематика якої визначається із орієнтовного переліку за впадощанням з переліку питань до заліку.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, практичні, семінарські заняття, індивідуальна робота в Інтернет, вивчення теоретичних питань та підготовка індивідуальних (групових) науково-дослідних завдань, що виносяться на самостійне опрацювання за списком рекомендованої літератури із висвітленням теоретичних та практичних результатів самостійної роботи здобувачів у вигляді окремих презентацій, таблиць, блок-схем, моделей тощо; наочні та роздаткові матеріали у вигляді презентацій.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль, який здійснюється у формі фронтального, індивідуального чи комбінованого контролю знань здобувачів освіти під час практичних занять, наявність наукових наробок (вступ, зміст, список літератури), контрольних робіт, наявність сертифікату про проходження онлайн курсу, залік.

10. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки.
2. Види наукових досліджень
3. Класифікація наукових досліджень та наук
4. Внесок українських вчених у науку.
5. Глобальні кризи й проблема важливості науково-технічного прогресу.
6. Сучасні наукові школи у педагогіці
7. Сучасні наукові школи у теорії та методиці управління освітою
8. Особливості та вимоги до здійснення науково-педагогічних досліджень
9. Види досліджень у педагогіці
10. Етичні принципи здійснення науково- педагогічного дослідження
11. Академічна доброчесність
12. Основні принципи науково-педагогічного дослідження

13. Сучасні підходи у вивченні педагогічних явищ та управлінських процесів у науково-педагогічних дослідженнях
14. Методологія як теорія та як сукупність методів дослідження
15. Моделювання у науковому дослідженні
16. Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень, їх сутність та класифікація
17. Теоретичні методи науково-педагогічних досліджень, їх сутність та класифікація
18. Огляд актуальних тем наукових досліджень з теорії та методики управління освітою
19. Експеримент як засіб отримання нових знань в управлінні
20. Програма науково-педагогічного дослідження.
21. Педагогічний експеримент: сутність та види
22. Обробка експериментальних даних
23. Термінологічно-категоріальний апарат дослідження
24. Науковий апарат дослідження
25. Наукова інформація та її джерела
26. Технологія роботи з науковою літературою.
27. Наукометричні бази даних, їх різновиди та особливості
28. Наукові медалі і премії: загальний огляд
29. Наукова стаття як різновид наукової роботи здобувачів вищої освіти: вимоги, особливості її підготовки та публікації у наукових журналах
30. Тези доповідей як різновид наукової роботи здобувачів вищої освіти: вимоги до них, особливості їх підготовки та публікації
31. Методичні рекомендації як різновид наукової роботи здобувачів вищої освіти: вимоги та особливості їх підготовки
32. Реферат як різновид наукової роботи здобувачів вищої освіти: вимоги та особливості його підготовки
33. Доповідь як різновид наукової роботи здобувачів вищої освіти: вимоги та особливості її підготовки
34. Курсова робота як вид наукового дослідження здобувача вищої освіти: вимоги та особливості її підготовки і захисту
35. Дипломна робота як вид наукового дослідження здобувача вищої освіти: вимоги та особливості її підготовки і захисту

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота, Індивідуальне науково-дослідне завдання	Залік	Сума
---	-------	------

Проходження он-лайн курсу «Академічна доброчесність» на платформі відкритих безкоштовних курсів EdEra	Науково-дослідне завдання – підготовка Наукового вступу дослідження	теоретична частина – наукова доповідь, утому числі її презентація	30	100
15	40	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Опорний конспект лекцій; наочний супровід матеріалу лекцій у вигляді презентацій; нормативні документи: закон України про вищу освіту; класифікатори професій; ОКХ, ОПП (нормативна і варіативна частини), навчальні плани; положення про організацію навчального процесу у ВНЗ, про дистанційне навчання, про електронні освітні ресурси; навчальні програми дисциплін тощо.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посіб. / М. М. Фіцула. - 2-е вид., доп. - К. : Академвидав, 2010. - 456 с.

3. Алексєєнко Т. А. Основи педагогічного експерименту і кваліметрії : Навч.-метод. посібник / Алексєєнко Т. А., Сушанко В. В.; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. — Чернівці: Рута, 2003. — 41 с.
4. Волощук І. С. Основи наукових досліджень. Педагогіка : Навч. посібник / Волощук І. С. ; Кафедра педагогіки Національного аграрного ун-ту. — К., 2006. — 107 с.
5. Гончаренко С. У. Методологічні характеристики педагогічних досліджень / С. У. Гончаренко // Вісник АПН України. — 1993. — № 1. — С. 11–23.
6. Євдокимов В. І. Педагогічний експеримент : Навч. посіб. для студ. пед. вузів / [Євдокимов В. І., Агапова Т. П., Гавриш І. В., Олійник Т. О.] ; Харківський держ. педагогічний ун-т ім. Г. С.Сковороди. — Х. : ТОВ «ОВС», 2001. — 148с.
7. Клименюк О.В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження: Авторський підручник / Клименюк Олександр Валеріанович. — Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. — 398 с.
8. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : Навч. посібн. / Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. - Вид. 2-е, доп. і перероб. — К. : Видавничий дім „Професіонал”, 2004. - 208 с.
9. Лаврентьєва Г. П. Методичні рекомендації з організації та проведення науково-педагогічного експерименту / Г. П. Лаврентьєва, М. П. Шишкіна. — Київ : ІТЗН, 2007.
10. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник / Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. — К. : ДАКККіМ, 2008. — 248с.
11. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. — Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. — 236 с.
12. Полонский Б.М. Методы определения новизны результатов педагогических исследований / Полонский Б.М. // Сов. педагогика. -2005. - № 1. - С. 64 - 70.
13. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань.-К. : Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», 2000. - 32 с.
14. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань / Бюлетень ВАК України. - 2004. - № 3. - С. 3-14.
15. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень : Навч. посіб. для вищ. пед. закл. освіти / Сидоренко В. К., Дмитренко П. В. — К.: РНЦ «ДІНІТ», 2000. — 260с.
16. Синденко В.М. Основы научных исследований / Синденко В.М., Грушко И.М. — Харків : Вища школа, 2006. — 200 с.
17. Хриков Є. М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. — Харків: ФОП Панов А. М., 2017. — 2017. — 237 с.

Ресурси мережі Інтернет

1. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування <https://scholar.google.com.ua/>

2. Портал полегшення процедури оформлення наукових джерел відповідно до вимог Вищої атестаційної комісії (ВАК) України та проходження нормоконтролю при написанні публікацій, курсових, дипломних, дисертацій та інших наукових робіт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.vak.org.ua

3. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.

4. Методологія науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.inter-pedagogika.ru>.

5. Методологія науки – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.

6. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.

7. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>

8. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>

9. Центр исследований и статистики науки [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.csrs.ru/>